"هەڵەبجە"

و،

پەیماننامەکانی

تایبەت بە هۆلۆکاست و جێنۆساید!

نووسین و ئامادەکردنی: سیروان کاوسی

....

لەمێژووی پڕهەوراز و نشێوی نەتەوەی کورددا، سەدەی بیستەم، بە یەکێک لە چاخ و قۆناخەکانی پڕکارەسات و، رابوون و نووچدان و، هەڵەنگوتن و، هیوا و سەرکەوتن و، گلان و، خیانەت دەژمێردرێت. لەو سەدەیەدا، کوردستان بەشێوەی فەرمیی، لەلایەن وڵاتانی گەورەی ئیمپریالیستی جیهانییەوە، دابەش و پارچە پارچەکرا و، بەزۆرەملێ و، بەبێ ویستی خۆی، لکێندرا بە خاک و جوگرافیای دەستکردی پاشڤەڕۆترین و، دڕندەترین نەتەوە و رژێمەکانی نێوچەی رۆژهەڵاتی ناڤینەوە، کە داگیرکەرانی ئێران و ترکیا و عێراق و، سووریان. پارچەی پێنجەمیشی، هەروەک لاشەی قوربانیکراو، خرایە بەردەمی یەکێتیی سۆڤێتی پێشووەوە.

یەک لەو کارەساتە جەرگبڕانەی لەساڵانی کۆتایی سەدەی بیستەم بەسەر گەلەکەماندا سەپێندرا، کارەساتی "ئەنفال" و، قڕکردنی شاری هەڵەبجە بوو بە چەکی کیمیایی.

رۆژی شانزەی مانگی رەشەممەی، ساڵی ١٩٨٨، لەئەنجامی کۆمەڵەهێرشێکی بەربڵاوی فڕۆکەکانی سوپای عێراقدا، بە جۆرەها چەکی کۆمەڵکوژ و تۆقێنەرەوە، شاری هەڵەبجە و گوندەکانی دەوروبەری بە خەستی و چڕی بۆمبابارانی کیمیایی کرا. لەئاکامدا دەمودەست بەهەزاران منداڵ و ژن وپیرولاو، بە دووکەڵی گازی کیمیایی خنکێندران و، هەزاران بریندار و ژەهردەرخواردراوی دیکەش، لە مانگ و ساڵ و وڵاتی جیاوازدا مردن، یان بۆ هەمیشە بە نەخۆشی و پەککەوتوویی مانەوە.

کیمیابارانکردنی هەڵەبجە، لەلایەن رژێمی بەعسی عەرەبییەوە، لەبەراورد لەگەڵ کارەساتەکانی دیکەدا، لەچەند لایەنێکەوە جیاوازی و تایبەتمەندیی خۆی هەیە.

رژێمی سەددام، لەکات و سەردەمێکدا بە چەکی کیمیایی هەڵەبجەی لەنێوبرد، کە ماوەی دەیان ساڵ بوو، بەکارهێنانی ئەو جۆرە چەکانە لەلایەن کۆمەڵی نێودەوڵەتی و، دنیای ئازادەوە، بەربەند کرابوون. ئەمە لەلایەک، لەلایەکی دیکەشەوە، ئەو کۆمپانیانەی لەبەرهەمهێنانی چەک و کەرەستەی کیمیایی و چەکی کۆمەڵکوژ یارمەتی رژێمی عێراقیان دا، هەموویان سەر بە وڵاتانی رۆژئاڤایی بوون، کە بە دنیای ئازاد و دیمۆکراسی نێودەبرێن و، پارێزگاریکردن لە مافی مرۆڤ، لە بەندەکانی بنگەهینی یاسای

وڵاتەکانیانە. هەروەها لەپێوەندیی لەگەڵ کورد خۆیدا، سەرکردەیەتیی کورد لە باشوور، کە ساڵانێکی زۆر، بیر و ئامانجی بەستبووەوە بە سوودوەرگرتن لە ناکۆکیی نێوان داگیرکەران و، یارمەتیوەرگرتن لێیان و، گوشار خستەسەر رژێمی نێوەندیی بۆ ئەنجامی گوتوبێژ، جارێکی دیکەش تووشی هەڵەیەکی گەورەی مێژوویی بوونەوە و، لەگەڵ رژێمی ئێرانی داگیرکەر، کەوتنە بەرەیەکەوە دژی رژێمی عێراق و، لەشکری پاسداری ئێرانیان راکێشایە باشووری کوردستانەوە، بەناوی "ئازادکردنی کوردستان!!"، کە ئاکامەکەی هەموو دەیزانین چی بوو و، کورد، چ زیانێکی گیانی وماڵوێرانییەکی گەورەی بە نەسیب بوو...

بەکورتی، دڕندەیەتیی سەددام و رژێمی رەگەزپەرستی عێراق و، سیاسەتی هەلپەرستانە و دیمۆکراسی درۆزنانەی وڵاتانی رۆژاڤایی و، هەروەها، ساویلکەیی و نەشارەزایی و، بیری ناکوردانەی سەرکردەیەتیی کورد لەو سەردەمەدا، پێکەوە و وەکیەک، لە خولقان و خۆشکردنی زەوینەی شەهیدکرانی هەڵەبجەدا دەوری سەرەکییان بینی و، ئەو شارە، لەسەردەمی شارستانێتی و، لەپێش چاوی دنیای مرۆڤایەتیی، نوقمی ئاگر و ژەهر و دووکەڵ و ژان و فرمێسک کرا.

گەلێک جار، لەنێو کۆڕ و کۆمەڵی سیاسیدا، باسی جێنۆساید و هۆلۆکاست دەکرێت. بابزانین، کۆمەڵی نێودەولەتی و، کۆمەڵی نەتەوە یەکگرتووەکان لەبواری بەربەندکردن و رێگرتن لە ئەنجامدانی جێنۆساید، چ یاسا و رێسایەکی داناوە و، مێژووەکەی بۆ کەی دەگەڕێتەوە؟!

تا ئێستا کۆمەڵێک پەیماننامە و رێککەوتننامەی جیهانیی، تایبەت بە تاوانی گەلکوژی و قڕکردن، مۆرکراون، کە بریتین لە:

١- پرۆتۆکۆلی ژێنێڤ لەساڵی ١٩٢٥ی زایینیی، سەبارەت بە قەدەخەکردنی گازی کیمیایی و خنکێنەر.

٢- دەستوورنامەی داداگەی نۆرنبێرگ، لەساڵی ١٩٤٥ و، لەکۆتایی جەنگی دووەمی جیهانیی.

٣- پەیماننامەی ساڵی ١٩٤٨، سەبارەت بە قەدەخەکردنی تاوانی جێنۆساید و، سزادانی تاوانکارانی.

٤- رێککەوتننامەی ساڵی ١٩٦٦، سەبارەت بە نەهێشتنی هەموو جۆرەکانی جیاوازیی رەگەزی و ئاینیی.

٥- رێککەوتننامەی ١٩٦٨، سەبارەت بە رەچاوکردنی پاراستنی گەلان و، پیڕەوانی ئاینە جیاوازەکان، پێشگرتن لە قڕکردنیان و، بەکارهێنانی تاوانی دژ بە مرۆڤایەتیی لەسەریان.

٦- پەیماننامەی ساڵی ١٩٧٣، سەبارەت بە ڕێگرتن و، قەدەخەکردنی بەکارهێنانی سیاسەتی "ئاپارتاید" (ڕەگەزپەرستی) و، سزادانی ئەنجامدەرانی.

جگە لەم پەیماننامە جیهانییانە، هەروەها کۆمەڵی نەتەوە یەکگرتووەکان، لە ڕۆژی ١٩٤٦/١٢/١١، بەکۆی دەنگ، بڕیارنامەی ژمارە (٩٦) ی پەسندکرد. بڕیارنامەکە دەڵێ: (جینۆساید، تاوانێکە، بنەماکانی یاسای نێودەوڵەتیی پێشێل دەکا و، بەپێچەوانەی ئامانجەکانی کۆمەڵی نێونەتەوەییە. لەبەر ئەوە، کۆمەڵی مرۆڤایەتیی، ئەنجامدەرانی تاوانی جینۆساید، بەتوندی شەرمەزار و مەحکووم دەکات).

هەروەها، دەستوورنامەی کۆمەڵی نێونەتەوەییی تایبەت بە گەلکوژی و پاکتاوی ڕەگەزیی، کە لە دادگەی شاری "نۆرنبێرگ" ئامادەکراوە و، لە ٣٠ مادە پێکهاتووە، لە بەندی (٦) یدا دەڵێت، تاوانی ژینۆساید، لەم سێ خاڵەی خوارەوەدا ئاشکرادەبێت:

١- ئەنجامدەری جێنۆساید، بە کۆکردنەوەی کەرەستەی جەنگیی کۆمەڵکوژ و، خۆئامادەکردن و ڕێخستنی جەنگ، ئاشتی و ئاسایشی جیهان دەشێوێنێت. لەبەر ئەوە بەتاوان لەدژی ئاشتی جیهانیی دەژمێردرێت!

٢- تاوانە لە دژی مرۆڤایەتیی! چۆنکە پەنا دەباتە بەر کوشتن و قڕکردن و ئازاردان و، دەستدرێژیکردن بۆ سەر نامووس و، ڕاگواستن و، تۆقاندن و بێسەروشوێن کردن و، دیلکردن و، دوورخستنەوەی کۆمەڵە خەڵکێک کە ڕەگەز، یان ئاینی جیاوازیان هەیە. ئەنجامدانی ئەو تاوانانەش بەبیانووی ڕەگەزی، سیاسی، یان ئاینیی بێت، یان بە هەر نیوێکی دیکەوە ئەنجام بدرێت، ئەوا بە تاوان لەدژی مرۆڤایەتیی حیساب دەکرێت.

٣- تاوانە لەدژی یاساکانی جەنگ، چۆنکە یاساکانی جەنگ دەشکێنێ، شکاندنی یاسای جەنگ، چ لەگەڵ وڵات و گەلێکی دیکەدا بێت، یان لەگەڵ گەلێکی ژێردەستە کە بۆ مافی خۆی تێدەکۆشێت، وەک یەکە و، ئەنجامدانی جێنۆساید، بە تاوانی جەنگی حیساب دەکرێت.

بەپێی ئەو ڕێککەوتننامانەی سەرەوە و، بەپێی هەموو بەندەکانی پەیماننامەی "نۆرنبێرگ"، ڕژێمی سەددام حسێن، یاساکانی کۆمەڵی نەتەوە یەکگرتووەکانی پێشێلکرد و، جێنۆسایدی بەرامبەر گەلی بندەستی کورد بەکارهێنا، لەبەرئەوە، دەبوو لەلایەن کۆمەڵی نێونەتەوەییەوە، دەستبەجێ بڕیاری دادگەییکردنی ڕژێمی عێراق دەربکرایە، بەڵام، هیچیەک لەو پەیماننامە و ڕێککەوتننامە جیهانییانە، کە بۆ پێشگرتن لە هۆلۆکاست و جێنۆساید مۆرکرابوون، نەهاتن بەهانای کوردەوە و، گەلەک مخابن، دنیای ئازاد و کۆمەڵی مرۆڤایەتیی، لەو چاخ و ڕۆژانەدا، چاویان لەئاست ئەو تاوانە گەورانەی سەددام و ڕژێمەکەی نووقاند و، هیچ هەڵوێستێکی مرۆڤانەیان بەرامبەری دەرنەبڕی، هۆکەشی ئەوە بوو، بەرژەوەندیی سیاسی و ئابووریيان لەگەڵ ڕژێمی عێراق لەو سەردەمەدا، بە هێڵێکدا دەڕۆیی، کە ئەوەش بەپێچەوانەی هەموو یاسا و پرنسیپێکی مرۆڤانە و، جیهانیی بوو.

پاش شپرزەبوونی سوپای ئێران لە جەنگی ٨ ساڵەی بەرامبەر عێراق، کە ئایەتوڵڵا خومەینی بەناچاری ئاگربەسی ڕاگەیاند و، "پیاڵەی پڕ لەژەهر" ە بەنێوبانگەکەی خواردەوە، ئیدی کاتی ئەوە هاتبوو کە لەلایەن ڕۆژاڤاوە، پێش لەسەرەڕۆی و، بەرزەفڕیی سەددام بگیرێت و لەغاو بکرێ و، هێز و توانای سوپاکەشی لاواز بکرێ کە، بەهۆی پشتیوانیی لۆجستیکی ڕۆژاڤا و، بەیارمەتی دارایی وڵاتانی عەرەبییەوە، ببووە خاوەنی گەورەترین سوپا و، چەکی کۆمەڵکوژ لەنێوچەکەدا.

بۆ ئەم مەبەستە، سەرەتا، یەکەم هەنگاوەکان لە کۆنگرێسی ئەمریکاوە دەستپێکرا و، لە وەرزی هاوینی ساڵی ١٩٨٨، کۆنگرێسی ئەمریکا، لەسەر پێشنیازی دەولەتەکەی، بەمەبەستی لێکۆڵینەوەی تەواو سەبارەت بە بەکارهێنانی چەکی کیمیایی لە باشووری کوردستان، دوو ئەندام کۆنگرێسی دەستنیشانکرد بەنێوی "پیتر و. کالبرایت" و "کریستۆفێر ڤان هۆڵین"، تا سەردانی کوردستان بکەن. ئەم دوو کەسە بەرەو کوردستان ڕێکەوتن و، لەنێزیکەوە شاری "هەڵەبجە" یان بینی و، لەگەڵ ژمارەیەک لە بەرکەوتووانی گازی کیمیایی دیداریان ئەنجامدا. پاشان ڕاپۆرتێکیان ئامادەکرد و، لەگەڕانەوەیاندا پێشکێشی گۆنگرێسی ئەمریکایان کرد. کالبرایت و ڤان هۆلین، لەراپۆرتەکەیاندا نووسیبوویان کە "ڕژێمی عێراق، سیاسەتی جێنۆساید و پاکتاوی ڕەگەزیی لەدژی کورد پێرەو کردووە و، بەکارهێنانی چەکی کیمیایی، هێشتا بەروخساری دانیشتووانی هەڵەبجە و، دیمەنی شار و سروشتی نێوچەکەوە ماوە و، نەسڕاوەتەوە..."

ساڵی ١٩٩٠، کاتێ سەددام لە لایەن کاربەدەستانی ئەمریکاوە دڵنیاکرا کە وەک هاوپەیمان و دۆستێکی بەهێزی ئەمریکا لەنێوچەکە تەماشا دەکرێت، کڵاوی چووەسەر و، هێندەی دیکە لەخۆبایی بوو و، پەلاماری کوێتی دا و، داگیری کرد. ئەوەش داوێک بوو بۆی، کە ئەمریکا توانی بە هۆیەوە، بەپشتیوانیی کۆمەڵی نەتەوە یەکگرتووەکان، ماشێنی جەنگیی عێراق لەنێوببا و، تێکی بشکێنێ و، لەرێگەی کۆمیسیۆنی گەڕان و پشکنینی چەکی کیمیایی – سەر بە کۆمەڵی نەتەوە یەکگرتووەکان، بیخاتە ژێر کۆنترۆڵ و چاودێریی بەردەوامەوە.

ساڵی ١٩٨٩، وەزارەتی دەرەوەی ئەمریکا، دەولەتی ئەڵمانی سەبارەت بە یارمەتیدان وهاوکاریی توندوتۆڵی نێوان دوو کۆمپانیای بەرهەمهێنەری چەکی کیمیایی بۆ عێراق ئاگادار کردەوە، بەڵام دەولەتی ئەڵمان لەسەرەتاوە، بابەتەکەی بەهێند نەگرت و، بێدەنگیی لێکرد. پاش تێپەڕبوونی چەندین ساڵ، واتە لەنێوان ساڵانی ١٩٩٦ – ١٩٩٧، دوو ڕۆژنامەی Newyorck Times ئەمریکی وMedico-international ی ئەڵمانی، ڕاپۆرتێکی دێکۆمێنتییان سەبارەت بە کارەساتەکانی ئەنفال و بەکارهێنانی چەکی کیمیایی لەلایەن ڕژێمی سەددامەوە، بەرامبەر بە گەلی کورد، بڵاوکردەوە. لەراپۆرتی هەردوو ڕۆژنامەکەدا، نێوی دوو کۆمپانیای ئەڵمانی بەنێوی Karl Kolbi و Pilon klant

نووسرابوو که پێنج گارگەی بەرهەمهێنانی جۆرەها بۆمبای کیمیاییان بۆ ڕژێمی عێراق دروستکردووە. لەوەوە ڕای گشتیی ئوروپا، تا ڕادەیەک، لەو هاوکارییە نامرۆڤانەیەی کۆمپانیاکانی ئەڵمانی لەگەڵ ڕژێمی سەددام ئاگاداربوون. شایانی باسکردنە، بەدەیان کارگەی وڵاتانی ئوروپا، لەوانە چەندین کارگەی ئینگلیزی و تەنانەت ئەمریکاییش، چەکوچۆڵی جەنگی و چەکی کۆمەڵکوژیان بە ڕژێمی سەددام فرۆشتبوو، بەڵام هاوکاری و پێوەندیی ئەو دوو گارگە ئەڵمانییە لەگەڵ ڕژێمی سەددام، لەئاستێکی بەربڵاوتر و فراوانتردا بوو.

لەساڵی ١٩٩٧دا، کاتێ دەولەتی ئەڵمان، ئاگاداری بڵاوبوونەوەی هەواڵی هاوکاریی نێوان کۆمپانیاکانی وڵاتەکەی و، دەولەتی عێراق بوو، ئەوجا بەشێوەی ڕەسمیی، ڕاگەیاندراوەیەکی، لەژێر نێوی "بۆ ڕای گشتیی ئەڵمان" بڵاوکردەوە و، بەدەیان کەسایەتیی سیاسیی و کاربەدەستی ئەڵمان، لەوانە:

"پرۆفیسۆر ڕۆمان هێرترۆس سەرۆکی ئەڵمان، دوکتۆر هێلمۆت کۆڵن پێشەوای ئەڵمان، هەروەها سەرۆکی پەرلەمانی ئەڵمان، سەرۆکی پارتی سۆسیالیستی ئەڵمان، سەرۆکی پارتی سۆسیال دێمۆکراتی ئەڵمان، وەزیری کار، سەرۆکی حیزبی دێمۆکرات – مەسیحی دەسەلاتدار و، دەیان کاربەدەست و کەسایەتیی دیکە، داوای لێبوردنیان لەگەلی کورد کرد. ئەم ڕاگەیاندراوەیە، لەمانگی ڕەشەممەی ساڵی ١٩٩٧ لە ڕۆژنامەی بەنێوبانگی Frankforter Allgemeine دا بڵاوبووەوە. ئەوەش لەئاستی سیاسەتی نێودەولەتیدا، هەلێکی دیکە و وەرچەرخانێکی نوێ و هیوابەخش بوو بۆ گەلی کورد. کاتی ئەوە هاتبوو تا سەرکردەیەتیی کورد، بکەوێتەخۆ و، دیپلۆماسییەکی بەهێز لەکەسانی پسپۆڕ و شارەزا پێکبێنێ، کە پێوەندیی بکەن بە ولاتانی گەورە و، کۆمەڵی نەتەوە یەکگرتووەکانەوە و، هەولبدەن بۆ پتر لەقاودانی تاوانەکانی ئەنفال و هەڵەبجە و، ئاگادارکردنی کۆمەڵی مرۆڤایەتیی و، دنیای ئازاد، لە چارەڕەشی و، بێبەختی کورد و، خستنەڕووی ڕادەی دڕندەیەتیی داگیرکەرانی و، لەپێناو چارەسەرکردنی کێشەی کورد، داوای ڕاپرسیی بکەن لە کوردستان، بەچاودێریکردنی کۆمەڵی نەتەوە یەکگرتووەکان. لەنێوخۆی وڵاتیشەوە داوا لە گەلی کورد بکەن بێنە سەرجادە و شەقامی شارەکان و، بەشێوەیەکی هێمنانە و شارستانییانە، خۆپێشاندانی گەورەی دەیان و سەتان هەزار کەسیی سازبکەن بۆ بەردەم نووسینگەکانی UN و وڵاتانی هاوپەیمان و، بەنووسراوە و، بەنێوی تێکڕای جەماوەری کوردستانەوە داوای "ڕێفراندۆم" بکەن. ئەوجا بووجە و میدیای حیزبەکانی دەسەلاتداریش، لەدەرەوە و، لەنێوخۆی وڵات، بخرێتە خزمەتی پرۆژەکەوە... بەڵام، هەزارمخابن، لەو کات و ڕۆژانەدا، سەرکردەیەتیی پارتی و یەکێتیی، سەرقالی جنێودان و سووکایەتیکردنی یەکتری بوون و، بە دەیان هەزار پێشمەرگەیان لەنێو شا ر و گوند و دۆڵ و سەرچیا و، گردۆڵکەکاندا، بەردابووە گیانی یەک و، بەهەزارانیان لەیەکدی کوشت

و، له ئەشكەنجەدانی دیل و كوشتنی بریندارەكانی یەكدی دەستیان نەپاراست و، سوپای ئێران و تركیا و عێراقیان هێنایە سەر **"هەرێمی ئاسایش"**، كە بە **هەوڵی دڵسۆزانە و مرۆڤانەی فرانسوا میتەران- سەركۆماری فەرەنسا** و، بە رەزامەندیی كۆمەڵی نەتەوە یەكگرتووەكان دامەزرابوو. كوردستانی ئازادیان كردە مۆڵگەی سیخۆڕ و بەكرێگیراوانی داگیركەران و، خۆیان كردە گاڵتەجاڕی دۆست و دوژمن و، لەو ڕێگەیەوە، گەورەترین زیانیان لە یەكێتیی نەتەوەیی و، لە سەربەخۆیی و رزگاریی كوردستان دا و، ئەو هەلەشیان كرد بە قوربانی دەسەلاتی تاكەكەسی و، بەرژەوەندیی حیزبی و دەوڵەمەندكردنی خۆیان و بنەماڵەیان و، بەردەوامیش رایاندەگەیاند: **"كێشەی ئێمە لە بەغدا چارەسەر دەكرێت!!"**.

خوێنەرەوەی ئازیز!

نۆزدە ساڵ، بەسەر ئەنفال و هەڵەبجەدا تێپەڕی. رۆژانێک كە دەمانتوانی ، هەڵەبجە و ئەنفال بكەینە رەمزی سەركەوتن و سەربەخۆیی كوردستان، بەهۆی ناهۆشیاری سیاسی و لاوازیی بیری نەتەوەیی خۆمان و، هەوڵ و هەڵپەی سەركردەكانمان بۆ گەیشتن بە پلە و پارە و، دەسەلات و بەرژەوەندیی حیزبیی، لەدەستمان دا و، نەگەیشتینە ئامانج.

بەڕاشكاوییەوە دەبێ بڵێین، ئێمە، لەراپەڕینەكان و لەقوربانی و، ماڵوێرانیی بێئەژمارمان، لەكارەساتی ئەنفال وهەڵەبجە، هیچ فێر نەبووین. نە خۆمانمان ناسی، نە دۆست و، نە دوژمنمان ناسی، چۆنكە، ئامانج و ستراتیژێكی دیاریكراوی نەتەوەییمان نەبوو، هەروەک ئێستاش نیمانە و، بەردەوام لەنێو بازنەیەكی بۆش، بەدەوری خۆماندا دەسووڕێینەوە و، نازانین چۆن خۆ رزگاربكەین.

لەكۆتایی جەنگی دووەمی جیهانیدا، جووەكان، سوودیان لە قەڵاچۆكردنی گەلەكەیان لەلایەن ئەڵمانی نازێتییەوە وەرگرت و، دەولەتی ئیسرائیلیان پێدامەزراند. هەروەها "ئەرمەنی" یەكانیش، كە لەساڵانی ١٩١٥ – ١٩١٦ی زایینی، لەلایەن **سوپای توركانی عوسمانییەوە قەڵاچۆكران** و، پتر لە ملیۆنێكیان لێكوژرا، هەوڵێكی زۆریاندا تاكو توانییان دادگەیەكی جیهانیی ناحكوومەتیی پێک بهێنن و، پاش دامەزراندنی "دەوڵەتی سەربەخۆی ئەرمەنستان" یش، هێشتا كۆڵیان نەداوە و، سوورن لەسەر، بەڕەسمیكردنی رۆژی جێنۆسایدی ئەرمەن بەدەستی توركان، لەئاستی نێونەتەوەیییەوە.

بەڵام ئێمەی كورد، نەتەنیا ئەنجامدانی جێنۆسایدكردنی گەلەكەمان بەدەستی توركان، لە سەردەمی شۆڕشەكانی شێخ سەعید و ئێحسان نووری پاشا و سەیدرەزامان لەبیر چووەتەوە، كە پتر لە ملیۆن و نیوێک كورد تێداچوون، بەڵكو سەركردەی ئەوڕۆمان لە باكوور، ئەتاتوركی خوێنڕێژ و، داڕێژەری بیری تواندنەوەی رەگەزی كورد، بە دێمۆكرات و پێشكەوتنخواز نێودەبات و، لەمردنی "بڵند ئەجەویت" ی خوێنخۆر و گۆڕ بەگۆڕیشدا دەڵێت: "ئەجەویت مرۆڤێكی گەورە بوو!!". یان سەركردەی حیزبەكانمان لە باشوور، پاش رووخانی رژێمی بەعسی عێراق و، هەڵوەشاندنەوەی دەوڵەت وجوگرافیای نگریسی

عێراق، سەرلەنوێ بناخەی دەولەتێکی نوێ بۆ عەرەبی دەسەڵاتدار لە عێراق دادەمەزرێننەوە و، بکۆژان و ئەنجامدەرانی ئەنفال، بەنێوی راوێژکار و پسپۆڕ لەدەوری خۆیان کۆدەکەنەوە و، نێوچەی رزگارکروای کوردستان، دەبەستنەوە بەو عێراقەی کە، ماوەی ٨٠ ساڵە، جگە لە کوشتن و بڕین وماڵوێرانیی بۆ کورد، چ بەرهەمێکی دیکەی نەبووە و لەداهاتووشدا نایبێت.

هاووڵاتیانی خۆشەویست!

ئێستاش، کات بەدەستەوە ماوە و، دەتوانین لە ئاژاوە و، سەربڕین و، خۆتەقاندنەوە و شەڕی سەروماڵی **نێوان برایانی یەکێتی و پارتی!!**، واتە (عەرەبی شیعە و سوننە)، خۆمان دووربگرین و، بەرێخستنی خۆپێشاندانی هێمنانە لە شارەکان، لە دەرەوە و، لەنێوخۆی وڵاتدا، داوا لە کۆمەڵی نیونەتەوەیی بکەین، تا لە کوردستان رفراندۆم ئەنجامبدەن. پێویستە گەلی کورد، لەو گاڵتەجاڕ و، پشێویەی عێراق کە سەرکردەی حیزبەکان نێویان ناوە **"عێراقی فیدراڵ"**، خۆی جیابکاتەوە و، حیزبەکانی ناچاربکات، سەر بۆ داخوازییەکانی نەوی بکەن و، لەوە زیاتر، نادیمۆکراتییانە و، بێپرس و راکردن بە نەتەوەکەیان، بڕیار لەسەر چارەنووسی نەدەن. لەم پێناوەدا، رۆشنبیران و دڵسۆزانی راستینەی کورد، پێویستە بەکردەوە، ئەرکی نەتەوەیی و مێژوویی و مرۆڤیی خۆیان بە جێ بێنن و، لە هاندان و رێخستن و رۆشنبیرکردنی نەتەوەکەیان، دەوری خۆیان پێشانبدەن.

لەساڵرۆژی کیمیابارانکردنی هەڵەبجە و ئەنفال، دەتوانین بە پێڕەوکردنی ئەم سێ خاڵەی خوارەوە، ئاواتی شەهیدان و، خەبات و قوربانیدانی دەیان و سەدان ساڵەمان، لەپێناو ئازادی و سەربەخۆییدا بهێنینەدی:

١– داوای سزادانی ئەنجامدەران و تاوانبارانی ئەنفال و هەڵەبجە، بکرێتە داخوازیی گشتیی گەلی کوردستان. هەروەها سیخوڕ و خاینی نێوحیزبەکان، کە لەلایەن سەرکردەکانیانەوە، بۆ نەڕووشانی کەسایەتیی نزمیان، نازناوی **"خاوەن فایل"** یان بەباڵایان بڕیوە، لەگەڵ هەموو ئەو سەرۆک جاشانەی لە کارەساتەکانی ئەنفال و هەڵەبجەدا بەشدار بوون، لەدادگەیەکی بێلایەن و نەتەوەییدا، بەپێی رادەی تاوانەکانیان سزایان بۆ ببڕدرێتەوە. پێویستە، سەرۆکایەتیی دەوڵەتی عێراقی نوێ، بەرەسمیی داوای لێبوردن لە گەلی کورد بکەن و، ساڵانە بووجەیەکی دیاریکراو ببڕدرێتەوە بۆ قەرەبووکردنەوەی زیانلێکەوتووانی کوردستان. هەروەک چۆن دەوڵەتەکانی یەک لەدواییەکی ئەڵمان، پاش کۆتایی جەنگ و، هەتاکو ئەم دووایانەش، هەموو ساڵێک، قەرەبووی زیانەکانی دەدایەوە بە دەوڵەتی ئیسرائیل!

٢- هەموو ئەو کۆمپانیانەی کە لە دروستکردن و، بەرهەمهێنانی چەکی کۆمەڵکوژ، یارمەتیی رژێمی سەددامیان داوە، بدرێنە دادگەیەکی نێونەتەوەیی و، قەرەبووی دارایی بۆ زیانلێکەوتووانی قوربانیانی چەکی کیمیایی بکەنەوە و، دەوڵەتەکانیشیان، بەرەسمیی داوای لێبوردن لە گەلی کورد بکەن و، تیمارکردنی پاشماوەکانی کیمیاباران بگرنە ئەستۆی خۆیان! داواشیان لێبکرێت تا پشتگیریی نەتەوەی کورد بکەن بۆ ئەنجامدانی ریفراندۆم لە کوردستان، بۆ ئەوەی بتوانێ ئازادانە چارەنووسی خۆی دیاریبکات.

٣- قەرەبووکردنەوەی سەرەکی و بنەڕەتیی، بەدامەزراندنی دەوڵەتی سەربەخۆی کوردستان دەکرێتەوە و، تەنیا لەسایی حکوومەتی سەربەخۆی کوردستاندایە، کە گەلی کورد دەتوانێت، گیان و ئاوڕوو و کەسایەتیی خۆی لە فەوتان و نەمان رزگار بکات و، لە سەروەت و سامانی نەتەوایەتی خۆی، لە بەرامبەر دەستدرێژی و تاڵان و بڕۆی دوژمنان و داگیرکەرانی پارێزگاری بکات. لەبەر ئەوە، پێویستە گەلی کورد، بەرژەوەندی سیاسی و نەتەوەیی خۆی بناسێت و، جگە لە داوا و درۆشمی سەربەخۆیی و دامەزراندنی دەوڵەتی کوردیی ، شوێن هیچ درۆشم و بەرنامەیەکی دیکە نەکەوێت و، بەرپەرچی هەر جۆرە درۆشمێکی بریقەدارو نابابەتانە و، نانەتەوەییانەی وەک، "برایەتی" و "عێراقی وەکیەک" و "ژیانی هاوبەشی لەنێو سنووری داگیرکەرانی عێراق و ئێران و ترکیا و سووریا" بداتەوە، کە بەردەوام لەلایەن حیزبە کوردییەکانەوە بە گوێیدا دەدرێت.

سەرکەوتن هەر بۆ نەتەوەی قارەمان و خۆڕاگری کوردە!

هەزاران سڵاو لەگیانی پاکی شەهیدانی هەڵەبجە و ئەنفال و، هەموو شەهیدانی رێگەی سەرفرازی و، سەربەخۆیی کوردستان!

هەر شەکاوەبێت، ئاڵای بەرز و پیرۆزی ئازادی و سەربەخۆیی کوردستان.